

ПАЙШАНБА КУНЛАРИ ЧИҚАДИ

Эркин Воҳидов, Шерали Жўраев, Ҳалима Худойбердиева ва элимизнинг бошқа кўплаб машҳур кишилари «Оила ва жамият»га обуна бўлдилар. Сиз-чи?

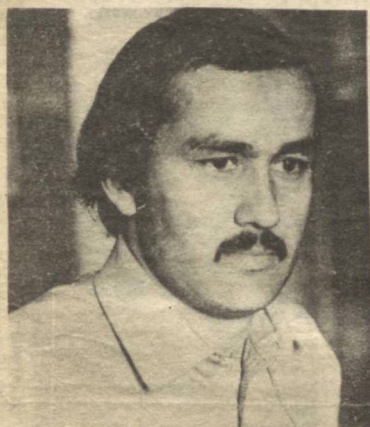
Ҳафталигимизнинг бир йиллик обуна баҳоси — 10 сўм 56 тийин.

Индекси — 64654.

Шоир Мирзо КЕНЖАБЕК:

МАЪРИФАТПАРВАРЛИГИ

ЁҚАЯПТИ

— Мирзо ака, сиз ҳам рўзномамизга биринчилардан бўлиб обуна бўлдингиз!
— Зора оилага меҳрим кучайиб, жамиятга афратим сусайсал!

— Сизга ҳафталигимизнинг нимаси ёқаяпти!
— Маърифатпарварлик руҳи ёқаяпти. Бошқа нашрлар орасида ўз йўлини, қиёфасини топишга дадил киришганлиги ва шукри, топаётганлиги ёқаяпти. Мен «Оила ва жамият»нинг энг ўқишли ҳафталикка айланишига ишонаман.
— Нималари ёқаяпти!
— Соч ва тароқ хусусида бир хабар берилган эди. Уша ёқмади.
— «Оқла»ни онлангизда яна кимлар ўқийди!
— Аёлим. Икки ўғлим ва қизим. Уларга ўзим ўқиб берман, албатта.
— Нима тилакларингиз бор!
— Жуда кеч англаганим ҳақиқат будир: бу дунёда Аллоҳ таоло йўлдан бошқа йўл йўқ ва унинг салтанатидан бошқа салтанат йўқ. Ундан бошқа барчаси алдамчи ва ўткинчидир.
Шуни англаган оила пок оила бўлади, шуни тушунган жамият тўғри жамият бўлади.
Тилагим англашилгандир!..

Икром ИСКАНДАР сўхбатлашди

ЕТТИ КУН

ҚОЛГАН АЁЛЛАР-ЧИ!

Ариасой тумани ҳўжаликларидagi хотин-қизлар кенгашининг раислари — 10 аёлнинг ишлаш ва яшаш шароити кескин яхшиланадиган бўлди. Уларга доимий маош, зарур жиҳозлар билан безатилган хизматхона белгиланди. Энди ҳўжаликлардаги қолган аёлларнинг аҳволини яхшилаш қолди, холос.

«БИТДОРИ»

«Семья»нинг ёзишчи, қорақалпоқ аёлларининг сўтидаги заҳар миқдори Болтиқбўйи ва Москвада яшовчи оналарнинг сўтидагидан икки баравар кўп. Болалар эмаётган сўтда неча ўн йил бурун тақиқланган ДДТ — «битдори» ҳам бор.

ЯНА ЗАҲАР ҲАҚИДА

Самарқанд шаҳри яқинидаги сувни тозалаш ишоотидаги авария тўғрисида барча маиший чиқиндилар яна Зарафшон дарёсига оқизиб юборилди. «Интерфакс»нинг таъкидлашича, дарёга кўра-била ахлат оқизиш тўртинчи бор такрорланмоқда.

ЕД

Утган якшанба кўни Жиззахда, Ш. Рашидов яшган уйда унинг хотирасига ош берилди.

ЮЛДУЗ УСМОНОВА

Машҳур эстрада хонандаси Амриқо сафаридан қайтди. Хўш, нима бўпти, дейсизми! Билишни истаasangиз, ҳафтаномаимизнинг кейинги сонларини кузатиб бориңг.

АЛКАШЛАР ҚЎЗҒОЛНИ

Ҳарбий тўнтарихда қатнашган хунта аъзолари — Крючков, Янаев, Павлов, Язов ва Пуго — ҳаммаси 19—21 август кўнлари ширакайф ҳолда ишлаган. Ҳатто, собиқ Бош вазир Павлов кайф устида Язовга, «Ҳаммани қамоққа ол!» деб бақирган деб ёзади «Шпигель» мажалласи.

МУАЛЛИФЛАРИМИЗ

Муртазо Қаршибой мақолаларининг ўзига хослиги нимада деб сўралса, ўйчанликда, доноликда деб айтиш мумкин. Биз Муртазобекдек андишали, фозил, меҳнаткаш муаллифларимиз кўпаяётганлиги билан фахрланамиз. Танишинг: Муртазо асли Самарқандлик. «Муштум»да масъул котиб. Рафиқаси Озодаҳон — муаллима, қизчаси яқинда бир ёшга тўлади.

Ҳурматли газетхон! Муҳаббат ҳақида антикирувчи янги ҳикоя ўқимаганингизга анча бўлди. Биламиз, Бухоролик марҳум ёзувчи Илҳом Ҳасан қаламига мансуб бугунги ҳикоя (6-7 бет) Сизни ана шундай ширин ҳаяжонга солади, деб ўйлаймиз. Уқигач, уни дуо, қилинг: Худо раҳмат қилсин! Фарзандларининг умри узоқ бўлсин!..

Ҳозир энг эҳтиёжманд мутахассислик қайси! Иқтисодчилик дейиш мумкин. Инқирозга тушиб қолган халқ ҳўжалигимизни «даволаш» учун жаҳонгашта корчолонлар, кенг миқёсда фирмалайдиган иқтисодчилар сув билан ҳаводай зарур. Тошкент иқтисодий дорилфунунда энг истеъдодли ёшларни таллаб олиш учун, мана унчинчи йилдики, лицей фаолият юритмоқда. Бу ҳақда дорилфунуннинг олий тайёрлов куллийети декани, иқтисод фанлари номзоди Нуриддин САТПОРОВ шундай ҳикоя қилади:

— Дорилфунунимиз Тошкентдаги 90-ўрта мактаб негизида махсус синф ташкил этганида бунчалар ажойиб самара беришини, гапининг очини, ўзимиз ҳам кутмагандик. Илгга чанқоқ ёшларимиз орасида қанчадан-қанча истеъдодлар кашф этилмоқдаки, улар бу лицейсиз назардан четда қолиб кетишлари турган гап эди. Жорий йилда махсус синфни тўғаллаган 55 нафар қобилиятли йигит-қиз кириш имтиҳонлари бошланмасдан дорилфунун талабалари сафидан жой олишди. Улар орасида Лобар Раҳимова, Фарҳод Ҳамидов, Равшан Расуловлар алоҳида муваффақиятга эришдилар. Бундан ташқари, махсус 10-синфни 64 нафар ўқувчи битириб, ҳозир 11-синфда таълим олишмоқда. Улар мазкур ўқув йилини ҳам «4» ва «5» баҳоларга битиришса, юқоридаги бахтга сазовор бўлишад.

Шу йил август ойида махсус синфларга 400 га яқин 9-синфни битирган ўқувчи ҳужжат топшириш истагини

билдирди. Дастлабки сўхбатдан эса 131 нафар ўғил-қиз ўтди. Уларга математика, она тили ва адабиёти, чет тили фанлари бўйича дастур тақдим этдик. Айни пайтда ҳужжат топширганлар учун консултациялар уюштирдик. Ниҳоят, уччала фандан ўз иқтидорларини намоян этган 73 нафар ўқувчи лицейнинг 10-синфига қабул қилинди.

— Лицейда ўқинининг оддий ўрта мактабдагидан қандай фарқи бор?

— Мазкур синфларда интизом ва ўзлаштириш муаммоси йўқ, дейиш мумкин. Ўқувчидан машғулотларга пухта ва узлуксиз қатнаш, «4» дан паст баҳо олмаслик талаб қилинади. Математика ва чет тили бошқа мактаблардаги қараганда кенгроқ ўрганилади. Бўлғуси талаба дорилфунунга руҳан тайёр бўлиб боради. Умуман, шу пайтгача олий ўқув юртларига қабул қилишининг мавжуд тартиби лицейга нисбатан кўплаб қўсурлардан ҳоли эмаслиги яқоқ кўзга ташланиб қолмоқда. Урта мактабни битирган ўқувчи ўқинишига кириш учун ўртача икки ҳафта мўддат ичида имтиҳонларда ўзини кўрсатиши керак. Лицейимизда эса талаба танлаш даври икки йилни ўз ичига олади. Бундай махсус синфлар тагин икки йилдан кейин, янада кенг қамров касб этиши кўзда тутилмоқда. Бу борада йирик марказ ташкил этиш ниятларимиз бор.

Махсус синфларнинг ўқувчиларига таълим беришда дорилфунунимизнинг умумий математика ва информатика, иқтисодий география, валюта ва кредит муносабатлари, меҳнат иқтисоди ва социология, тиллар кафедралари алоҳида жонқувярлик кўрсатишмоқда.

Ш. ЖАББОРОВ

Ахбор АҲМАД жумҳуриятимизнинг таниқли журналистларидан. Юзлаб очерк, мақола, репортажлар муаллифи. 1959 йилда Уш вилоятида тўғилган. «Ёш ленинчи» рўзномаси бош муҳаррирининг ўринбосари бўлиб ишлайди. Икки қиз (Фотима-Зухра!) ва бир ўғилнинг (Азаматнинг) отаси. Рафиқаси Ердиной-муаллима.

ЛИЦЕЙ ВА МАКТАБ

Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлигига қарашли санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий тадқиқот илмгоҳининг бир гуруҳ олимлари Сарисие туманида бўлиб, экология ва болалар саломатлиги бўйича илмий тадқиқот ишларини олиб бордилар. Ушбу тадқиқот натижалари ҳақида сўзлаб беришни илмгоҳнинг катта илмий ходими Ҳ. ЖУМАТОВдан илтимос қилдик.

— **Урозмат оға, Сарисиедаги экологик вазият ҳақида илгари ҳам мутахассислар бир неча бор фикр билдирган эдилар. Ҳозир аҳвол ўзгаргандир!**

— Тожикистоннинг Турсунзода шаҳрида жойлашган алюмин заводининг ўсимликларга, ҳайвонларга ва инсон саломатлигига салбий таъсири ҳақида кўп гаплар айтилган эди. Ҳатто Иттифоқ рангли металллар вазирлиги бу борада бир неча оғоҳлантиришлар ҳам олган. Бироқ, афсуски, неча ҳалигача фаолиятини давом эттирмакда. У ўзининг заҳарли чиқиндилари (фторли водород, олтингурут ва азот оксидлари) билан атроф-муҳитни булғаяпти. Олимларимизнинг аниқлашича, шамол кунлик йўналишининг 18 соати Сарисиега, 6 соати эса Тожикистон томонга эсди. Натижада завод қувурларидан чиқаётган заҳарли газнинг қарийб 80 фоизи сарисиеликлар устига ёпирилмоқда. Чиқиндилар ичда, айниқса, фторли водород ўта заҳарлидир. Унинг хавфи иссиқ ва қуруқ иқлим шароитида аянам ошади.

САРИСИЕ:

ТАЖОВУЗ ҚАЧОН ТЎХТАТИЛАДИ?

— Чиқиндилар ўсимлик ва ҳайвонот дунёсига қай даражада таъсир этаяпти!

— Бир пайтлар «Қизил китоб»га киритилган Дашнобод анорию, Боботоғ пистаси, олтиндек товланиб турувчи хурмоларни узумлар ҳам заҳарли чиқиндилар туфайли муддатидан олдин чирий бошлаган.

Биз Сарисие тумани бош ветеринар шифокори Р. Т. Тўланов билан биргаликда шу ҳудуддаги молларни кўздан кечирганимизда, уларнинг тишлари тўкилиб кетаётганлигининг гувоҳи бўлдик. Ҳатто бу ердаги сигирларнинг сутини ичиш ҳам хатарли бўлиб қолди. Чунки сут таркибида фтор миқдори 4 баравар ошганлиги аниқланди.

— **Аёллар ва болалар саломатлиги ҳақида ҳам тўхталсангиз!**

— Бу ердаги аёлларнинг аксарияти камқонлик касалига йўлиқишган. Уларда фарзандсизлик, кетмакет бола ташлаш ва ниҳоят нуқсонли бола туғиш ҳоллари тез-тез учрамоқда. Эмизикли оналар сutiда фтор моддаси 3 баробар ошиб кетган. Болаларнинг ҳар хил касалликларга чалиниши 2,8 марта кўпайган. Фтор бирикмалари ўсаётган бола организмга кўп миқдорда тушганда, асосан, унинг қаттиқ тўқималари — тиш ва суякларидан йиғилади. Натижада ушбу организмлар ҳам касалланади.

— **Завод ва экологик вазият ҳақида тожикистонлик ҳамкасбларингиз нима дейишмоқда?**

— Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш вазирлигининг бош санитария шифокори Т. И. Искандаров ташаббусига кўра тожикистонлик олимлар билан биргаликда илмий текшириш ишларини олиб бориш учун шартнома туздик. Вазиятга ҳолис ёндашиш ниятида Сарисие ва ундан 150 чақирим узоқликда жойлашган Жарқўрғон туманидаги аҳволни таққосладик. Бу икки тумани танлашимизнинг боиси, уларнинг иқлими, табиати, тиббий хизмат кўрсатиш даражаси бир хил. Деҳқончиликда ишлатиладиган кимевий ўғитлар, шу жумладан, пестицидлар ҳам бир хил миқдорда қўлланилади. Аҳолининг турмуш даражаси, урф-одатларида ҳам фарқ йўқ. Бирдан-бир тафовут шундаки, заводдан чиқаётган заҳарли фтор бирикмаси Жарқўрғонга етиб бормайди. Тадқиқотимиздан шу нарса маълум бўлдики, Сарисие ва М. Турсунзода туманларида яшаётган болаларда тиш флюорози касаллиги аниқланди. Жарқўрғон туманида эса бундай касаллик учрамайди. Тадқиқот натижалари шунки кўрсатмоқда: фтор миқдори болалар сочларида 7 марта, тишларида, сўлакда ва сийдиғида эса 3 марта ошган. Бундан ташқари, жағ, қўл панжаси, тос, умуртқа пононаси суякларининг ҳамда тос суяги билан сон суягини туташтирган бўғинларнинг биров қатишганлиги аниқланди.

— **Тадқиқотингиз натижалари илмий доираларда муҳокама қилиниб, тегishли баҳосини олдингиз!**

— Тадқиқот натижалари Ўзбекистон стоматологлари илмий-амалий анжуманида, шунингдек Иттифоқ ва тожикистонлик мутахассислар ишторикида бир неча марта муҳокама қилинди. Алюмин заводининг оналар ва болалар организмга салбий таъсирини исботловчи далиллар етарли деб топилди.

Юсуф ЗИЁД

ЖАҲОНГИР МАМАТОВ ҚАМАЛДИ?

Айрим қазетхонлар таҳририятимизга кўнғироқ қилишиб, таниқли журналист, Ўзбекистон халқ ноиб Жажонгир Маматов Олий Кенгашиимизнинг навбатдан ташқари сессиясида президент И. А. Каримовни қаттиқ танқид қилгани учун қамоққа олинган эмиш, шу гап ростми деб сўрамоқдалар. Айтишларича, унинг оиласи ҳам Тошкентдан қувғин қилинган.

Биз ҳамкасбимиз Ж. Маматовни излашга тушдик ва осонгина топдик. Яна қаердан денг! Президент маҳкамасидан. Жаҳонгир Маматов шўба мудирини бўлиб ишлаётган экан.

— **Қачон бу лавозимга тайинландингиз?**
— 4 октябрь кунин.

— **Демак, сиз президентни танқид қилган сессиядан сўнг!**
— Ҳа.

— **Сир бўлмаса айтсангиз: бу ишга сизни ким, қачон тавсия этди!**

— Сессиядан сўнг ноиблар билан президент учрашув ўтказди. Ушанда Исмоил Абдуғаниевичнинг ўзлари таклиф киритдилар, ноиблар қўллаб қувватладди.

— **Президентга қайси масала-**

ларда кўмаклашасиз!

— Халқ ноиблари қайси масалани кўтаришса, шу иш билан камини шуғулланаман. Шўба-камизда ҳозирча тўрт киши ишлайди. Келгусида кўплашамиз деган ниятлар бор. Чунки халқимизнинг дард-ташвишлари шу ерга «оқиб» келади.

— **Онлангиз тинч-омонми! Тошкентга кўчиб келган бўлсангиз керак!**

— Худого шукр, оилам тинч. Тошкентда яшаймиз. Фарзандларим шу ерда, мактабда таҳсил олишяпти, боғчага қатнашяпти.

Тошкент Давлат педиатрия олийгоҳи 2-кинчи шифохонаси табиб Гулишой Бобохоқова иш устида.
Сўзчи: Даврон АҲМАД

ЖАМҒАРМАНИНГ ЭРТАСИ ҚАНДАЙ?

Ҳафталигимизнинг ўтган сониде Россия Болалар жамғармаси ташкил этилганлиги ҳақида хабар қилган эдик. СССР Болалар жамғармасининг 28 сентябрдаги йиғилишида Арманистон, Латвия ва Литва вакиллари билан ташқари, барча жумҳуриятлар Болалар жамғармаларининг раҳбарлари қатнашдилар. Шўро Болалар жамғармасининг тақдирини муҳокама қилинди. Кўпчилик уни Иттифоқ Болалар жамғармаси, Болалар жамғармаларининг ассоциацияси ёки Болалар жамғармалари иттифоқи тарзида сақлаб қолиш керак, деган фикр билдирди. Агар бирор ҳудудда болалар ҳаёти билан боғлиқ жожеа юз берса, бундай кулфатни алоҳида ажралган Болалар жамғармаси ҳал этиши, мушуқул, дейишди ноиқлар. Масалан, Чернобыль жожеасининг ўзини бир жумҳуриятнинг ёлғиз ўзи ҳал эта олармиди? Оролбўйи болалари-чи? Болалар улими муаммосини-чи? Бундай муаммоларни ҳал этишда Шўро Болалар жамғармаси муҳим роль ўйнайди. Уни тарқатиб юбориш ўрнига зарур қарор ҳақда дастурлар ишлаб чиқиш керак. Бундай эстоналик вакиллар ҳам жамғармани тарқатиш ҳақида гапирмадилар. Янги тузилётган Иттифоқ билан ҳамкорлик қилиш тарafdори эканликларини билдирдилар. Йиғилишда барча жумҳуриятлар Болалар жамғармалари вакиллари билан иборат Шўро Болалар жамғармасини қайта ташкил этиш кўнитаси тузилди. Табиийки, шакл ўзгарishi Болалар жамғармасининг асосий фаолияти — болалар учун ғамхўрлик қилишга таъсирини ўтказмайди.

Йиғилишда Ўзбекистон Болалар жамғармаси бошқаруви раисининг ўринбосари В. В. Шамугяя иштирок этди.

ЖИНОЯТЧИЛАР ЖАЗОЛАНДИ

● **МОЖАРЛИК ИККИ** — полициячи пора олиб, тижоратчилардан бирини ўлдирганлиги учун 11 ва 13 йилдан қамоқ жазосига ҳукм қилинди. Бахтсиз тижоратчининг ёрдамчисиям 5 йил озодликдан маҳрум этилди. Аниқлашларича, у котилликни уюштиришда бош бўлган

УҒРИ

● **РОМАН МИШКОВ** — отнинг қашқасидек танилиб қолган бола. Ешимбойлик милиционерлар уни яхши билишди. Ҳатто тунилган қувида ҳам унинг ўтиролмади: Н. исмли кишининг уйига кириб, икки шиша арокни ўмариб чиқди ва яқин орада ишлаётган қурувчиларга пуллаб юборди. Милиция бундан хабар топиб, ўғрини тезда қўлга туширди. Лекин бундан фойда чикармиди? Ба-

Ажаб дунё

рибир уни кўйиб юборишга мажбур бўлишди. Чунки Роман эндигина 11 ёшга тўлди. Уни судлаб ҳам, қамаб ҳам бўлмайди.

СОҒЛИК УЧУН 115 МЛН. ДОЛЛАР

● **«АМРИКОЛИКЛАР** дунёдаги энг бой кишилар бўлишлари билан бирга улар энг соғлом одамлар бўлишларимиз лозим», — деди АҚШ соғлиқни сақлаш ва махсус хизмат вазири Луис Салливен. Шу муносабат билан мамлакатда 7 йиллик дастур қабул қилинди. Бу режага амалга ошириш учун эса 115 млн. доллар ажратилди.

Кейинги 30 йил мобайнида АҚШда чекувчилар сони 20 фозгача камайди. Ҳозирги кунда уларнинг сони (77,5 млн. кишидан) 28 фозини ташкил этади.

Бизда эса бир қуту сигарет 10—15 сўмга чиқди. Қимматбаҳолари эса ундан ҳам юқори. Ҳам соғлиққа, ҳам қўнтакка зиён.

— Тельман Гдяля телефон орқали бўладиган ўта муҳим суҳбатларида шундай дерди: «Хў, майор, гапларимни ўғринча эшитиб, юқорига етказиб юргангини билмаман. Аммо, шунин билгилки, мен сенга тупурганман...» Давлат хавфсизлиги кўмитасида ўғринча гап эшитиш билан айнан, сизнинг унво-нингиздаги кишилар, майорлар шугулланишар экан. Шу гап ростми!

— Уғринча гап эшитиш — бу анча маҳорат талаб қиладиган иш. Нега энди у билан фақат майорлар шугулланиши керак экан? Шарт эмас. Мана бундай десак тўғри бўлади: бу иш билан катта лейтенантдан майорлик даражасигача бўлган кишилар шугулланишади. Энди Гдялянинг гапларини ким эшитиб юрганга келсак, бунга подполковниклардан бирортасини қўйиб қўйишган бўлса ажаб эмас.

— Дейлик, ДХҚни бир одам қизиқтириб қолди. Бунинг устига, ўғринча гап эшитиш мосламасини ўрнатиш зарурати туғилди. Шунда бу иш қандай амалга оширилади!

— Одатда, бундай вазиятда учта гуруҳдан фойдаланилади. Биринчи гуруҳ ўша сиз айтган фуқаронинг иш жойини кузатиб туради. Иккинчи гуруҳ унинг турмуш ўртоғи ишлайдиган жойда шу ишни амалга оширади. Учинчи гуруҳ эса пастки ва юқори қа-ватларга кузатувчи қўйиб, хонадонга киради. Олтигача одам юмшоқ пой-афзалларни кийиб хонага ўтади. Дейлик, шкафни суриб қўйиб, девордаги гулқоздан кичкина тўртбурчак ўйиб олишади, сўнг деворни тешиб, унга кўнгиз шаклидаги «қулоқ»ни жойлаштиришади. Гулқознинг ўйилган жойи яна берктилади. Шу гуруҳ таркиби-даги расмом унга яхшилаб жиҳо беради. Қарабсизки, ҳатто деворнинг олдида келиб тикилсангиз ҳам, ҳеч нарса сезилмайди. Шкафни жойига қўйишда ва эшикни ёпиб қўйиб бўли-шади. Уларнинг ҳаммасига бор-ўйги бир неча дақиқа керак бўлади, холос.

— Айтишларича, телефон станция-ларида сим қоқиш орқали бўладиган деярли барча гаплар ёзиб олинар экан ва бу ёзувлар камида 3 кун мобайнида сақлаб қўйилар эмиш. Ахир, телефонда бўладиган гапларнинг сон-саногини йўқ-ку! Уларнинг ҳаммасини қандай қайд қилиш мумкин! Шунга яраша сон-саноксиз одамлар керак бўлади-ку!

— Бунча одамнинг ҳожати йўқ. Ва умуман чекистларнинг телефон стан-цияларида ўтириши ҳам шарт эмас. Автоматик телефон тизимининг ягона силсиласига боғланишнинг ўзи кифоя. Боз устига, телефон орқали бўлади-ган гапларнинг ҳаммасини эшитиб ўтиришнинг зарурати ҳам йўқ. Эшити-ши керакли ҳолатларда, берилган телефон рақамлари бўйича олиб бо-рилади.

Қайд этиш борасида гапирадиган бўлсак, бу муаммо эмас. Бунда ҳам система бор. У охишта айланувчи, қайд этишда одатдаги магнитофон лентаси-ни йўлда қолдириб кетадиган пўлат симларга ҳар қандай гап-сўзини ёзиб олади. Тасаввур қилинг: иккита гар-диш. Уларнинг бирдан иккинчисига бир неча юз қулоқ сим қайта ўралади. Система гаплашилган вақтни ҳам, гаплашган одамнинг телефон рақами-ни ҳам бирдек қайд қилади. Яна шу

КПСС» деган ибора яқин вақтларгача шундай сўзлардан бири эди.

— Ишхонамда бир телефон бор. Айни пайтда ишлатилмай ётибди. Айтинг-чи, ўша телефон ёрдамда ик-каламининг суҳбатимизни қандай қи-либ четдан эшитиш мумкин!

— Махсус қурилма бор. У сизнинг телефониғиздаги микрофон қобиги-дан электромагнит тебранишларни соқит қилиш имконини яратади. Бун-дан ташқари, шу томонга қаратилган микрофонларни қўшиш мумкин. Бу микрофонлар анча узоқ масофадан, дейлик, 200 одимдан бизнинг суҳба-тимизни ёзиб олади. Табиқийки, масофа узашиби билан ёзиш сифати ҳам па-саяди.

Кўчада ҳам худди шу тарзда муваф-фақият билан иш олиб бориш мумкин. Дейлик, ДХҚ қайсидир хоржи дипло-мат билан қўзиқиб қолди. У ўзининг ҳар кунги йўлидан кимлар биландир

қиммат экан. Айтишларича, Сизларда уларни «Сув ости кемалари» деб ата-шар экан.

— Уша сиз айтган мошинлар «сув ости кемалари» эканига ишонмай-ман. Тахминимча, булар Гдяляниқига келиб-кейтиб турадиганларни кузатиб турувчи ташқи кузатув пункти. Гдяля-га қарши «Сув ости кемаларидан фойдаланилган, фойдаланилмаганини билмайман. Бундан кўра унинг хона-донига эшитиш мосламасини ўрнатиб қўйганга арзонга тушган бўларди-ку?

— Ҳа, айтганча, «Кўнгизча» қанча туради!
— Ҳар хил, 100 сўмдан 200 сўмгача, баъзан 1000 сўмлиги ҳам учрайди.
— Уларнинг катталиги қанча!
— Кичкинча. Тўртбурчак ҳам, айлана шаклида ҳам, тугмача, илма тугма, ил-гак кўринишида ҳам, силлиқ — ёзув қозғондан қалинроқ тарзда ҳам бўли-ши мумкин. Энг мўъжазлари гугурт

ДЕВОРДА ҲАМ ҚУЛОҚ БОР

Мухбиримиз П. ЛУКЪЯНЧЕНКО Давлат хавфсизлиги кўмитаси майори И. ПРОСКУРИН билан суҳбатлашди

системанинг ўзи суҳбатларнинг маз-мунини изоҳлаб беради.

— Баъзан телефонда гаплашиб тур-ганимизда бирдан «қитир-қитир» бошланиб қолади. Бу, айни ўша лаҳза-да эшитувчи мослама уланганини бил-дирадими!

— Асло ундай эмас. Сиз айтган ҳо-лат кўпгина бошқа сабаблар (дейлик, қаердадир алоқа ёмонлиги ёки теле-фон носозлиги) тўғрисида бўлиши мум-кин. Эшитиш системаси ҳеч қачон ўзини сездириб қўймайди. Улар шун-дай ишлангани, телефонда гаплашиб турган одам уни нарғеда ўғринча эши-тиб турганларини хаёлига ҳам келтир-майди.

— ДХҚ аппаратураси муайян сўз-лар ишлатилганида [уларни «қодди» сўзлар, дейишади] телефондаги суҳ-батларни узиб қўйиш ҳеч гап эмас экан. Шу гап ростми!

— Рост. Масалан, «Йўқолсин

гаплашиб кетиб бораётир. Улар нима ҳақида гаплашишмоқда? Эшитиш зар-рур. Бунинг учун ўша одам ҳар кунни ёнидан ўтадиган бинолар ташқариси-га ҳар уч одимда «қўнгизча»лар ўр-натиб қўйилади ва ўша одамнинг бор гап-сўзлари, ҳатто, оломоннинг бақир-чиқариқларига қарамасдан, ёзиб олинади. Ҳар қалай, Москвадаги мар-казий кўчаларнинг кўпига эшитиш мосламалари қадаб ташланган, дейил-са, мен буни рад этолмаган бўлардим.

— Тельман Гдяля яшаётган уйнинг олдида гоҳ «Почта» деб ёзилган кўк фургон, гоҳ Лъвовда чиқарилган авто-улов ярим йиллаб сарғайиб тураркан. Гдяля бу, унинг хонадониди бўлаёт-ган гапларни эшитиб туриш учун қў-йилган махсус мошинлар эканини бил-лар экан. Миш-мишларга қараганда, ДХҚда шундай мошинлардан учта эмиш. Камлигига сабаб, уларга ўрна-тилган қурилмалар ҳаддан ташқари

донасининг қалпоғидай бўлади.
— Уларнинг қувват манбаи қандай!
— Улар одатда қуёш батареялари билан ишлайди.
— Айтишларича, ДХҚнинг Москва-даги элчихонасида Совет ҳукумати соғга қилган Америка президенти-нинг сурати осиглиқ турар экан. Амри-қоликлар ўз кабинетларида бўлади-ган гап-сўзларнинг негадир эл ичида овоза бўлиб кетаётганининг сабаб-ларини узоқ вақт фаҳмламай юриша-ди. Ва ниҳоят, ходимлардан бири су-ратнинг тасвири қатламни ўргана туриб, кутилмаганда, ўғринча эшитув-чи мосламага дуч келади. У тўғридан-тўғри президентнинг кўз қорачиғига жойлаштирилган экан.
— «Кўнгизча»нинг президентнинг кў-зига зарб этиш унчалик қийин иш эмас. Аммо, бу — фирибгарлик.

«Аргументы и факты»дан

(БОШИ 6-БЕТДА)

Келинчак ҳаммасини тушунади, эридан ҳам кўра унинг ота-онасига кўпроқ керак-лигини билади. Кекса, қаровсиз одамлар. Майли, у ўқинмайди, шунинг исташиптими, улар айтганча бўла қолсин. Эридан ҳам кўп нарса талаб қилмайди. Гарчи шаҳар дегани дунёнинг нарғи чеккаси бўлмаса-да, у эрини ҳафта-ўн кун деганда бир келишига ҳам рози. Майли, қўли косов, сочи супурги бўла қолсин, у ёнғи демайди. Фақат жинда-кина меҳр, илиқлик туйғанида эди, ҳар не-чук таҳқирю камситишларга кўнган бўлар-ди у. Бировинг дилинга кўчирганинг етмасак-ки, кимингидир ёниқ кўзларида ўзининг кўрнинг ҳам келаркан, кўнғил-да...

Келинчак эри билан ёлғиз қолгиси, унга бисотндаги бор дарду ўйларни тўкиб-тўкиб солгиси келди. Аммо, билардики, эри қар-шисиди боши ўз-ўзидан эгилиб, тили айлан-май қолади. Дил типирчлайди-ю, кўзлар бўзлайди-ю, йўқ тил айланмагач, бари бир пул экан! Нима бўлганида ҳам, бугун айта-ди, агар шу оқшом ҳам индамаса, ким би-лади, яна қачон келадилар, ич-этини еб адои-тамом бўлади. Тезроқ ёлғиз қолишса эди...

Овақатдан сўнг эри туриб ҳовли этагидаги уйга — ўз уйларига ўтди. Келинчакнинг ди-ли эри ортидан талпинса-да, оёқларига тош боғланган эди, ошхонадан нарға ўтолмади. Қозон-товоқни саранжомлади. Қайнотаси тўдонини тозалади. Қумғонни тўлдириб, сандалга қўйди. Қайнонаси ҳарсиллаб кўр-пага пахта соларди, ўтириб қавишди. Назар-ида узоқ, жуда узоқ қолиб кетгандек эди, ҳали-замон тонг отиб, эри йўлга от-ланадигандек бўлаверди. Шошгандан қў-лига тебана сўқилди, негадир орғиқ сезма-ди.
Ишиқлиб, тонг отмай турсайди...

Келинчак ҳали-ҳамон ўз кўзларига ишон-майди. Кечагина сочлари жамалак, оёқ-яланг кўча чанғитиб юрган қизалоқ эди. Бун-гун эса... кенг уйнинг келинчағи. Печка дари-часидан ёғилаётган тасмадай инғичка титроқ нурда ғира-шира кўзга ташланаётган, ғира-ширалиги билан янада сирли мебелу ғила-лар, уйни гир айлантириб осилган саноксиз кийим-кечаклар... тўрда, тўшакни тўлдириб ётган Алломишнинг йигит — бари-бари уники!.. Яна нима керак унга, намунача си-қилмаса.

Келинчак эри ёнига чўзилди. Эрининг қуюқ қошлари, кенг манглайи, қиррадор бурнию гўшторд ёноқлари хира ойдинда янада улғувор кўринар, оханграбо-каби ўзига тортарди. Ҳали-замон узун кил-пирлар охишта қўтарилиб, қоп-қора кўзлар ҳуморланиб тикилгудай, маҳкам қимтилган лаблар дунёдаги энг ширин, энг сирли сўзни айтмоқ учун жуфтлашгудай...

...Бу сўз келинчакни эритидади, баҳор тош-қини каби келиб кўнғилдаги муз ўйларни аллақайларга оқизиб кетади, дил ранжу аламлардан форигланади, шунда келинчак қушдай энгил тортади, қанот пайдо қил-гандай оқ, оппоқ бўлутлар бағрига учиб киради. У учялман деб ўйлайди, дафъатан ўзини кучли, забардаст қўл кўтариб бораёт-ганини сезади, юраги қиндан чиқиб кетгудай тепадаи, кўзлари ёшланади, бўғзига ҳали ҳеч ким айтмаган, айтолмаган сўз қадала-ди, афсус, тили айланмайди... Юлдузлар ҳув ана, пойида қолди, ёнар қуртлар каби ожиз милтиллайди улар, сочларини, оппоқ кўйлагини этакларини энгил шабада торти-лайди, ўйнайди, юқорилган сайин ҳадик аралаш иссиқ, кучли вужудга маҳкамроқ

чирмашади қоп-қора сочларга оппоқ, латиф қўллари тароқ уради ва...

— Малика, Маликам-м...
Келинчак етти қават осмондан қайта ерга тушди. Йўқ шунчаки тушмади, гурсиллаб қулади. Товушсиз ингради, кўзларини оч-ди. Эрининг қучоғида кўрди ўзини. Эри, кўзлари юмуқ, телбанамо шивирларди:
— Маликам-м...

Кўзларидаги меҳр сўнди, унинг ўрнини аламли, ифодалаб бўлмас бир нафрат эгал-лади. Шашқатор сизаётган ёш ҳам уни ювиб туширолмади. Тишлари асабий ғи-жирлади. Қўллар ўлжасига ташланаётган қалхат панжалари каби чангақланди. Йўқ, у эрини бўғишга улгурмади. Кўнглининг аллақайси бурчида юз кўрсатган ўз-ўзига нафрат ҳисси тобора улғайиб келарди. Бў-шашди, қўллар шалвираб ёнга тушди. У-сиб-ўксиб, дилидаги бору будини тўкиб-тўкиб йнғлагиси келарди. Эшикка қараб юраркан, ўзини босишга уринди. Панжалар орасидан тушункисиз, ёввойи «ув»лаш сир-ғалиб чиқди.

Ҳовли бу «ув»лашни ялмамай ютди.
Тун. Қоп-қора тун. Ой билан юлдузлар ҳам қаро кийган тун.
Келинчак, кўзлари жиқ-жиқ ёш, қўйлагининг этаклари, сочи шамолда ҳилпираб, етти қават осмондамас, йўқ, ерда, сертпур-роқ дала йўлидан олиб боради. Бу йўл уни боққа, бир йилдирки, қарашга, яқин бо-ришга юраги бетлолмайдиган ўша боққа олиб боради. Қўрарга кўз, отарга ўқ топол-май юрган дарактлардан энди нажот излаб боради у...
Дарахтлар ҳам нима қилсин, қўлидан ни-ма келарди уларнинг! Ана, совуқда дилди-раб, яланғоч панжаларини кўкка чўзиб, бева жувон мисол дийди қилшияпти. Қан-чалар ғариб улар...
Келинчак ҳўнграб юборди.

Табиатнинг жинсий яқинликдан кўзда тутилган мақсади янги ҳаётни дунёга келишини таъминлашдир, бироқ, жинсий яқинлик лаззат берадиган бўлгани учун одамлар кўпгина вақтларда зурриёт пайдо қилишни мақсад қилмай туриб, алоқа қилишади. Наслни давом эттириш инстинкти (жинсий инстинкт) одамдаги энг қудратли инстинктлардан бири, наслдан-насла бир хил куч билан ўтиб борувчи тугма инстинкт бўлиши туфайли унинг рўёбга чиқишидаги ҳар қандай камчилик ва ўзгаришлар одамнинг юриш-туришигагина эмас, балки саломатлигига ҳам таъсир кўрсатади.

Ошиқ-маъшуклар ўртасидаги жинсий яқинлик бир-бирига интизорлик билан талпинган қалбларнинг энг юқори чўққиси бўлиб, бунда тану вужудларгина эмас, балки ўй-фикрлар, орзу-истаклар, ният-мақсадлар ҳам бир-бирига қўшилиб, яхлит бўлиб кетади.

Жинсий яқинлиkning қандай шароитда ўтаётгани муҳим аҳамиятга эга. Бундай қараганда, арзимайдиган бўлиб туюлувчи майда-чуйда нарсалар хоҳиш-истакни зўрайтириш ҳам, сусайтириб қўйиши ҳам мумкин. Масалан, аёл киши равшан ёруғликда жинсий алоқа қилишга кўникмайдиган бўлса, ёруғлик унга сусайтирувчи таъсир кўрсатиши мумкин. Қовушаётганлардан бирининг аввалги ҳаётдан ногоҳон маълум бўлиб қолган фактлар, унинг хунук хатти-ҳаракатлари, дағаллиги кўнгил қолишига сабаб бўлиши ва жинсий алоқанинг нормал ўтишига ҳалал бериши мумкин.

Жинсий яқинлик кўп жиҳатдан шартли рефлектор актдир. Бу гап айниқса, эркекларда эрекция бошланиши (жинсий аъзонинг таранглашиши)га тааллуқли. Кўпинча эрекция эркеkning миёсига неча йиллар илгари, баъзан эндигина балоғат ёшига тўлиб бораётган чоғда ўтириб қолган шароитларда бошланади. Сексологияга доир кўпгина қўланмаларда мана бундай классик мисол келтириб ўтилади.

Бир йилгича неча йиллар давомида ваннахонада мастурбация қилиб юрган. Узини чўмилаетгандек қилиб кўрсатиш учун жўмракин очиб, сув тушириб қўйган. Катта бўлганидан кейин бу одам мастурбацияга барҳам бергану, лекин, ваннада шилдираб тўшаётган сув овози келгандагина унда эрекция бошланадиган бўлиб қолган. Врач бу эру-хотинларга ваннахонада жинсий алоқа қилиш керак, деб маслаҳат беришга мажбур бўлган.

Жинсий алоқанинг нормал ўтиши учун эру хотинларнинг бутунлай ёлғиз бўлиши муҳим аҳамиятга эга. Болалар ёки катталарнинг уларга ҳалал бериши ярамайди. Бу хилдаги ғайритабиий шароитларда қилинадиган жинсий алоқа қаноат берамайди. Ва ҳатто жинсий функция бузулиб, нерв система-сида ўзгариш пайдо бўлишига олиб келиши мумкин.

Шароит яқинлик қилишга қўлайлик туғдирадиган бўлса, эркек кишида эрекция бошланади. Бунинг бошланишига руҳий кечинмалар билан бирга соф объектив сабаблар: яланғоч аёл баданига назар солиш, муайян туйғу таассуротлари, таъм сезгилари ҳам ёрдам беради. Бир-бирини эркалаб, ширин севги сўзларини изҳор қилиш кўзгаллини кескин кучайтиради. Жинсий яқинлиkning мана шу пайтида тананинг маълум жойларини, айниқса, эроген зоналарни аста-секин силаб-сыйпаш, ҳаммадан кўра кўпроқ кўзгатувчи таъсир кўрсатади.

Эркекларда кучли эроген зоналар жумласига жинсий олат бошининг териси, оралик териси, кўкрак безининг учлари киряди, умуртқа погонасининг иккала томонидаги териси ва оғиз шиллиқ пардаси камроқ таъсир кўрсатадиган эроген зоналардир. Ҳаётда кам жинсий алоқа қиладиган аёлларда одатда клитор, кичик жинсий лаблар, қинга кириш йўли, бўйин ва оғиз шиллиқ пардаси асосий эроген зоналар бўлиб ҳисобланади. Узоқ вақтдан бери жинсий ҳаёт билан яшоб келаётган аёлларда оралик кўкрак безининг учлари, қулоқ солинқоқлари ҳам эроген зоналарга қўшилиб қолади. Аёл киши баданининг ҳар қандай ери ҳам, агар уни эркек қўллари билан эркалатиб, силаб турадиган бўлса, бу хатти-ҳаракатдан кўпинча уялади. Лекин гигиена талабларига риоя қи-

линадиган бўлса, бундай хатти-ҳаракатлар қандай бўлмасин бирор. монеъликлари йўқ, албатта.

Одам организмларининг номақбул жойлари бўлмайди. Ҳамма органлар, жумладан, эру-хотинларнинг кўзгалли ҳисси ва майлларини ўргатадиган, қовушаётганларнинг жинсий майли ва истагини кучайтирадиган органлар ҳам, зарур ва ўз ўрни бор. Ҳар бир эру хотиннинг ётадиган уйлари: «тўшақда нимаки қилсангиз, ҳаммаси тўғри» деган кўзга кўринмас ширин осиб қўйса бўлур эди. Жинсий яқинлиkning шу пайтида эру хотинларнинг ҳамма ҳаракатлари онгли бўлади ва бошдан-оёқ ақл-идрок назорати остида туради. Аста-секин эрекция зўрайиб боради, бир-бири билан қовушиш истаги анча кучайиб қолади, ўпишишлар енгилгина тиш ботиришларга айланиб кетиши мумкин.

Аёл кишида ҳам жинсий органлар жинсий алоқага тайёрланиб боради: клиторга қон тўлади, қин бир мунча юмшоқ бўлиб қолиб, кириш йўли ўша ердаги безлардан чиқаётган шиллиқ билан қопланади. Бу шиллиқ баъзан қинга кириш йўлини намлаш учун кифоз қилмаслиги мумкин. Бундай ҳолларда уни сўлак ёки борат вазелини билан намлашни тавсия қилса бўлади. Қинга кириш йўлининг яхши намланмагани аёлнинг ҳали етарлича кўзгалмагани ҳамда алоқани бошлашга тайёр эмаслигини кўрса-

ЁШ КЕЛИН- КУЁВЛАРГА

тади, деб ҳисобланади. Кўзларининг очиқ турганлиги ҳам унинг етарлича кўзгалмаганини билдиради, жунбушга кирган ҳар қандай аёл ўпишишга жавобан кўзларини юмиб олади ва яқинлик вақтида ҳам худди шундай қилади.

Эркек киши аёл устига юзма-юз ётиб оладиган вазият кўпчилик мамлакатларда ҳаммасидан кўра кўпроқ расм бўлган. Мана шу ҳолатда эру хотинлар бир-бирини эркалатиш учун кўпроқ имконга эга бўлади ва руҳан бир-бири билан боғланиб туриши таъминланади. Бу ҳолатда аёл кишининг оёқлари тиззаларидан букилиб, юқорига қўтарилган бўлиши ҳам, тўғри узатилган бўлиши ҳам мумкин. Биринчи вариантда қов, клитор ва қин олдинги деворига кўпроқ босим тушадиган бўлади, иккинчи вазиятда эса, клитор, айниқса уни аёлнинг ўзи пастга сурса, кўпроқ тақаладиган бўлади.

Жинсий акт организмда энг шиддат билан ўтадиган физиологик актларнинг биридир. Жинсий алоқа пайтида бадандан зўр бериб тер чиқади юрак қисқаришлари тезлашади, қон босими кўтариллади. Нафас юза, орғазм пайти келганда эса, ҳатто узук-юлуқ бўлиб қолади. Жамийи, ҳис-туйғулар зўрайиб, битта нарсага — тезроқ орғазм бошланишига қараб қолади. Орғазмдан кейин бутун организм фаолияти кескин пасайиб, жинсий майл йўқолади, ҳорғинлик пайдо бўлиб, одамни мудроқ босади. Орғазм фаолиятининг шу тариқа пасайиши қотмадан келган, жуссаси чўзиқ, от юзли кишиларда кучлироқ, ифодаланган бўлади, жисмоний жиҳатдан анча бақувват одамларда орғазмдан бир неча минут кейинроқ иш қобилияти аслига келиб қолади. Орғазмдан кейин жинсий майл йўқолиб кетиши бепарво бўлишга олиб келмаслиги керак. Ҳиссий томон йўқолиб кетса ҳам, инсонга бўлган муҳаббат сақланиб қолади. Эру хотинлар бир-бирига нисбатан чин муҳаббат сезмайдиган бўлса, истагини қониқтириб олганидан кейин дарров бир-бирига бепарво ва эътиборсиз бўлиб қолади. Муҳаббат шавқи совимайдиган ҳолларда эр билан хотин ало-

қадан кейин берган лаззати учун бир-бирини миннатдор бўлади.

Жинсий алоқа маънавий ва жисмоний жиҳатдан қаноат берадиган бўлса, одамда унинг ўз кучлари ва имкониятларига ишонч ҳиссини уйғотади, кайфу руҳиятини, иш қобилиятини ошириб, сексуал етуклик ҳисси деб аталмиш ҳолатни келтириб чиқаради.

Орғазм билан жинсий кўзгаллиш эркек ва аёлда турли мuddатларда бошланади. Эркек кишида кўзгаллиш тез зўрайиб боради ва орғазмдан кейин яна шундай тез йўқолиб кетади. Аёл кишида кўзгаллиш одатда, аста-секин кучайиб боради, орғазмдан кейин эса, узоқ вақт сақланиб туради. Эркекда орғазм бошланиб, аёлда эса, ҳали бўлмай турадиган ана шундай ҳолларда жинсий келишмовчилик пайдо бўлиши хавфи бор. Орғазм бўлмаганлиги натижасида аёл қаноатланмасдан қолади. Эркек билан аёлда орғазм бошланадиган пайтларнинг шу тариқа бир-бирига тўғри келмай қолиши баъзан оиланинг бузулиб кетишига сабаб бўлади. Бундай эру хотинларга ёрдам бериш мумкинмикан? Шак-шубҳасиз мумкин.

Мана бундай маслаҳатлар фойдали. Эркек киши эрекция бошланиши билан дарров жинсий алоқага киришмаслиги лозим. Аёл кишининг эроген зонасига таъсир қилиб туриб, эркалашларни давом эттириб бориши керак. Аёлнинг жинсий жиҳатдан кўзгаллиши анчагина кучли даражага етганидан кейингина бевоқифа қониқтириш бошлаш керак. Ана шундай жинсий алоқа кейин физиология қонуниларига мувофиқ ўтади ва орғазм эр билан хотинда бир вақтда бошланади. Жинсий алоқа олдиндан қилинадиган эркалашлар алоқанинг ўзидан кўра тўрт қарра узоқроқ бўлиши керак, деган қадимги маслаҳат ҳозир ҳам ўринли.

Жинсий яқинлик вақтида эркекларнинг қиладиган хатти-ҳаракатларига баҳо беришда нотўғри ва ҳатто зарарли нарсалар кам эмас. Кўпинча, айрим одамлар аллақандай «айритабиий» имкониятларга эга бўлади, уллар гўёки бир кечада 10 мартагача ва бундан ҳам кўпроқ жинсий алоқа қила олади ёки ярим соатлаб фрикциялар қилиб тура оладиган эркеклар бўлади, деган гапларни эшитиш мумкин. Бундай мисоллар шак-шубҳасиз учраб туради, лекин бизни айрим феноменлар эмас, балки ўртача физиологик ҳолатлар қизиқтиради, буларга кўра жинсий актнинг мuddати 2 минутдан 6 минутгача бўлиши керак. Маром билан тугилаётган оилавий ҳаётда такрор-такрор жинсий алоқа қилиш ўринли эмас. «Норм» ёки «нафс зўрлиги» тушунчаларининг тағига етиш жуда қийин. Чундан ҳам мана шу икки таънушчани бир-бирдан ажратиб турган чегара қаред? Бир одам учун тамомила тўғри бўлган нарса иккинчи одам учун мул-лақо тўғри келмайди. Қўлининг бармоқлари терисидеги чиқиқлари бир хил бўлган иккита одамни жаҳонда топиб бўлмаганидек, жинсий имкониятлари бир хил бўлган иккита инсон ҳам йўқ дунёда. Маълумики шундай экан, «нафс зўрлиги» деганга ўхшаш тушунча бўлишининг ўзи амри маҳол. Эрекция етарли бўлиб, жинсий яқинликка эҳтиёж сезилми турса, нафс зўрлиги тўғрисида гапиршга ўрин йўқ. Лекин тез-тез жинсий алоқа қилиб туриш жинсий майлининг бирманча кучайишига олиб келиши аниқланган.

Орғазм жинсий алоқа бошланишидан 1-2 минут ўтмай туриб бошланадиган бўлса, буни жинсий заифлик белгилари эмасмикин деб, аёл киши 5-6 минут ичда жинсий енгиллик топмаса, буни аёл микозининг совуқлиги ёки эроген зоналарига олдиндан етарлича таъсир қилинмаганлиги натижасида эмасмикин, қилиб ўйлаш керак.

Бир-бирига яқин одамлар психологик ва физиологик жиҳатдан жинсий уйғунлик қарор топган пайтда жинсий алоқа қилишади. Уртада зўр ва ҳамма нарсага қодир муҳаббат бўлган тақдирдагина ана шундай уйғунлик бошланиши мумкин. Севинганлар жинсий яқинлик вақтида бир-бирининг кўнглига маънавий жиҳатдан озор етказмаса, ҳар бирининг хатти-ҳаракати иккинчисининг кўнглига ёқаётган бўлса, бу ҳолда эру хотинликда улларнинг қай тариқа уйғунликка етишишлари шу икки кишининг иши ва бошқа ҳеч кимнинг бунга дахли йўқ.

«Ёш келин-куёвларга» китобидан

Бош муҳаррир Қулмам ОЧИЛ

ТАҲРИР ҲАЙЪАТИ:

Жуманазар БЕКНАЗАРОВ
Муҳаббат ИБОДОВА
Муассар МАНСУР
Тўлқин ҲАЙИТ
(масъул котиб).

«Семья и общество»
Издается на узбекском языке
Буюртма 5971
Обуна индекси 64654

● Муҳарриратга келган мақолалар машинкада ёзилган, икки ораликда олти бетдан ошмаслиги лозим.

МУАССИС:
Ўзбекистон Болалар жамгармаси.

20 минг нусхада чоп этилди.

Манзилман: 700029, Тошкент — 29, Намойишлар хиёбони, 1-бино.
Телефонлар: 39-13-59, 39-43-95
Бўлим — 39-43-95